

GYULAFEHÉRVÁRI HIRLAP

POLITIKAI, SZÉPIRODALMI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI LAP. — MEGJELENIK HETENKÉNT EGYSZER: VASÁRNAP.

Szerkesztőség: Apaffy-utca 16. szám.	Felelős szerkesztő és lapfőigazgató: ÁVÉD JÁKÓ.	Kiadóhivatal: Papp György könyvnyomtató intézete, hová a hirdetési díjak küldendők.
Előfizetési ára	Főmunkatárs: Dr. ROSKA MIKLÓS.	Hirdetések díjszabási árban számíttatnak. — Nyílttér sora 50 fillér.
Egész évre 8 K., félévre 4 K., negyedévre 2 K. Egyes szám ára 20 fill.	Kiadó: PAPP GYÖRGY.	

Magyarország külügyi helyzete.

Az nagy kavarodás, ami az egész világsajtóban észlelhető Bosznia és Hercegovina annektálása folytán, úgyszólván az események előterébe tolják Magyarországot.

A magyar királynak erélyes kézzel megtett politikai sakkhúzása egyszerre más képet adott Európa Balkán politikájának és amíg ez egyrészt növelte a kettős monarchia súlyát és tekintélyét az egész külföld előtt, addig másrészt behatóbban terelte Európa figyelmét a magyar királyságra.

Akár milyen színben igyekeznek is feltüntetni osztrák politikusok ennek a két tartománynak annektálását: az iránt mindenki tisztában van az első percztől fogva, aki csak a közjogi helyzetekkel és történelmi vonatkozásokkal kellőképpen szokott számotvetni, — hogy Bosznia és Hercegovina Szent István birodalmának tartozéka és így maga az annexió nem a közös uralkodónak, hanem a magyar király tényének tekintendő, aki ezzel eleget akart tenni a hitlevélben és koronázási esküjében ország-világ előtt tett fogadalmának.

Nem említve a maroknyi Szerbia szószátyárkodását, amelylyel eddig is csak nevetségesse tette magát egész Európa előtt, úgy tüntetvén fel az annexiót, mintha ezáltal rajta sérelem esett volna, holott történelmileg és a berlini egyezményből is világosan beigazolható, hogy Bosznia és Hercegovina Szerbiának se ingje, se gallérja, tehát semmi köze ehhez a tartományhoz, — csupán Anglia és Törökország az a két állam, amely szemrehányásokkal illeti az annektálás miatt külön is Magyarországot.

Törökország, mely ebben az annektálási ügyben az egyedüli vesztes fél, mert ezuttal formailag is elvesztette fenhatóságát, melyet lényegileg már 30 év előtt elvesztett a berlini egyezmény folytán, amidőn Magyarország-Ausztria vette át Bosznia és Hercegovina törvénykezését és közigazgatását, — szemrehányást tesz nekünk magyaroknak, hogy nem tiltakoztunk az annektálás ellen, holott ezt tőlünk, mint lovagias nemzetől éppen ők, akik bujdosóinknak otthont nyújtottak, joggal elvárhatták.

Anglia szintén lovagiasságunkra hivatkozva tesz nekünk szemrehányást az annexióval kapcsolatosan.

Mind a két szemrehányás egyformán méltánytalan és igazságtalan is. Anglia hivatkozik szabadságharcunkra, amidőn nemzetünk nagy fiát, Kossuth Lajos-t, népgyűléseken ünnepelték

angol honpolgárok és rokonszenvűket nyilvánították a szabadságáért és függetlenségeért küzdő magyar nemzet iránt. Csakhogy Anglia megmarad ennél a rokonszenvnél és ölbetett kézzel nézte a győztes magyar felkelő seregnek az idegen orosz hatalom által való leigázását!

Akármilyen nagyra becsüli is Magyarország Anglia rokonszenvét, amelyet iránta a múltban is tanusított; akármily igaza legyen is Törökországnak, amidőn arra hivatkozik, hogy szabadsághőseinknek száműzetésük alkalmával otthont adott, amire Magyarország ma is csak hálával gondol vissza: mégis igazságtalan az ellenünk emelt szemrehányás, mert Bosznia és Hercegovina odacsatolása Szent István birodalmához már 30 év előtt elhatározott dolog volt, amikor Európa utasítására Magyarország-Ausztria ezt a két régi tartományát a magyar királyságnak okkupálta.

Anglián semmi sérelem nem esett és Törökország már 30 év óta tudja, hogy ezt a két tartományt elvesztette, mert hiszen Andrássy Gyula gróf, az akkori külügyminiszter a mai állapot bekövetkezését már 30 év előtt Berlinben elég világosan előre bejelentette.

Nem is lehetett józan ésszel Magyarország és Ausztria külügyi politikájáról olyan bambaságot feltételezni, hogy 30 évig, vagy végtelen időig óriási pénzáldozatokkal fentartott, vérrel megszerzett tartományt szabad prédául dobjon oda mindenféle délszláv őrzöngés céljaira, hogy ez a szabadjára hagyott őrzöngés magát az anyarszágot is ragálykép megfertőzze, úgy, ahogy már ez folyamatban is volt!

Magyarországnak becsületbeli kötelessége ebben a kérdésben támogatni a magyar király politikáját, amelynek célja az, hogy szétdulja Európa állandó viharfészket, rendet teremtsen a Balkánon ezáltal, hogy a magyar királyságnak visszaszerezze ugyanis vérrel elfoglalt két régi tartományát.

Ezzel a visszacsatolással nemcsak Európa nyer, de maga a két tartomány lakossága is, mert a magyar királyság népe alkotmányos uralom alatt áll és vallásának, anyanyelvének használatában minden olyan szabadságot élvez, amint sehol másutt Európában.

Vesztes fél itt igazán nincs is más, csupán az alattomos nagy délszláv politika és annak szertefoszlott ábrándjai.

De ez a veszteség — nyereség egész Európának!

Politikai hetiszemle.

A főváros megint egy szoborral gazdagodott. Rudolf trónörökösnek állított emléket a kegyelet, amelyet hétfőn délben lepleztek le. A városligetben, zöld lombok árnyán, festői környezetben emelkedik az intim kis szobor, — Ligetinek sikerült alkotása — amely az embert örökíti meg, minden póz nélkül, egyszerűen, természetesen. Vadászruhában áll ott, puskával a vállán a királyfi, aki oly korán és oly tragikusan ért véget és aki annyira összeforrott a magyar nép lelkével. Az uralkodó családnak legszimpatikusabb tagja ő volt ami szemünkben. Szeretett minket, gyakran időzött körünkben, jól és szívesen beszélt ami nyelvünket, szeretete a lelkünket, a jellemünket, a szokásainkat. És a magyar nép is szívébe foglalta őt. Rajongó szeretet kísérte minden lépését, örömteli várakozással nézte benne mindenki a trón várományosát és a kegyetlen végzet borzalmas erejével sújtott le mindenkit tragikus halála. A mayerlingi rémes katasztrófára még ma is a titokzatos-ság fátyola borul. Hogy mi történt igazán azon a rettenetes éjszakán, senki se tudja megmondani. Csak egy van, aki róla talán számot adhatnak, özvegye, Stefánia, aki még most is viruló szépségében jött el, hogy részt vegyen a szobor leleplezési ünnepélyen. Rudolf trónörökös alakja misztikus legendák hőse lett. Mint annyi kiváló emberünket, akiket megdöbbentő hirtelenséggel ragadott el tőlünk a sors, őt is regékbe foglalta a nép, szájról-szájra szálló mesék őrzik az ő emlékét és a magyar nép még most is bizalommal, reménykedve várja, hogy eljön még egyszer, újra itt terem közöttünk a legendás királyfi, aki nem halt meg, csak elbujdosott.

A leleplezési ünnepélyen megjelent az egész udvar. Ott volt a király, a főherczegek és főherczegnők, a kormány, a törvényhozás tagjai, a notabilitások. És mikor levegőbe röppentek a zászlóleplek és látható lett Rudolf alakja, meghatva, hosszasan nyugtatta tekintetét a szobron az uralkodó. Az ajkán valami fájdalmas vonás húzódott meg, az alakja mintha kissé meggörnyedt volna, fáradt szomorúság, néma bánat ült az arcán. Egy pillanatra az embert láttuk benne, aki megroksad a csapások, a visszaemlékezések súlya alatt. De a következő perczen az alakja ismét daliásan egyenesedett ki, az arcán újra derűs, egykedvű nyugodtság honolt és ott állott előttünk az uralkodó, két ország ura, akihez nem érnek fel kicsinyes emberi érzések, nyomorúságok. És amikor a hosszú kocsisor élén visszarobogott fogata végig az őszi verőfényben ragyogó Andrássy uton fel a várba, barátságosan, mosolyogva köszöntgetett jobbra-balra és fogadta a tömeg lelkes éljenceit . . .

A politikai életet nagy szenzációk uralták ezen a héten. De ezek a szenzációk olyanok voltak, mint a szinpad levegőjében kibontakozó izgalmas összetűzések: mindenki tudta, hogy nem véres valóságok folynak le itt és a tragikus véget ért hősök előadás után teljes egészségben távoznak vacsorázni. Háborus hírekről volt hangos a vén Európa és pillanatra úgy tetszett, hogy a féltékeny gonddal őrzött európai egyensúly nyomban felbillent és a balkáni kérdés jótékonyan flastromozott minden mérges kelevénye újból felfakad. A kised, de annál harcziásabb Szerbia állt ki a placzra, feltűrt ingujjakkal, hogy így meg amúgy majd megmutatja ő, mi lesz. Egész Európa figyelme Szerbia felé fordult és a

Aki egészségét vissza akarja nyerni, vagy azt megőrizni, igyék SZTOJKAI vizet!!
SZTOJKAI GYÓGY-BORVIZ lugos-sósásványviz.
Mint ÜDÍTŐ és BORVIZ felséges! ✱ GYÓGYHATÁSA PÁRATLAN! ✱ Számos kitüntetés és orvosi ajánlat!
Gyomorhajónál! ✱ Ideg és cukorbetegéknél! ✱ Vese, máj és vérbetegségeknek! ✱ Nemi bajónál!
Főraktár Gyulafehérvár részére: FINGERHUT JAKAB-nál. Főképviselet Magyarország területére: Általános Bank és Takarékpénztár Kolozsvár.

diplomáciai körök ideges nyugtalansággal lesték a Duna-Drina közéről érkező híreket. Ezek a hírek pedig vajmi haljóslatuak voltak. Az annekszió ténye elevenébe vágott a nagy szerb birodalmi ábrándozásoknak és Szerbia olyan pulykaméreggel berzenkedett, mintha legalább is őt annektálták volna. Hanem a nagy háborus nekibuzdulás csakhamar operettszerű mérveket öltött. A macedon bandavezérek, e rettenhetetlen hősök ünnepélyes fogadása mosolyt csalt mindenki ajkára. Az ifjú trónörökös harci szózata — aki bájos csinjei révén, oly vidám népszerűségnek örvend — sem keltett viharosabb emoeziókat. És a szerb skupstina már a böles megfontolásnak adta jelét, amikor hadüzenet helyett a békés meghuzódásra határozta el magát. Az operett jelenségekre azután feltette a koronát a szerb hadügyminiszternek a hadsereg állapotáról való beszámolója, aki komoly képpel terjesztette elő a skupstinának, hogy a hős seregnek harczkészsége kissé fogyatékos, mert ágyuk vannak ugyan, de lőszer nincsen hozzá és jöhetnek ugyan csodák, hogy a kapanyél is elsül, de ilyen eshetőségekre a szerb ágyuk diadalmas szereplésénél még sem lehet építeni.

Egyelőre tehát a háboru veszélye el van háritva az aggódó Európa fejről. A helyzet azonban ezzel még nem nyert teljes szánálást, mert ismerve szerb barátaink hátsó ajtókon át bujkáló taktikáját, bizonyára még sok bajt fognak okozni úgy Boszniában, mint Herczegovinában.

UJDONSÁGOK.

Gyulafehérvár, 1908. október 18.

Felhívás a boritaladó törlése érdekében.

A hazai bortermelés válságos helyzetbe került. A borárak az egész országban oly alacsony színvonalra szálltak alá, hogy ilyen árak mellett a bortermelés nemcsak nem bizonyul már jövedelmező foglalkozásnak, hanem egyenes veszteséggel jár. E rendkívül súlyos helyzetből a kibontakozásnak csak egy módja létezik: a túl magas és amellet teljesen igazságtalan boritaladó törlése, amely egyforma sullyal nehezedik nemcsak az elsősorban érdekelt termelőkre, hanem a vendéglősökre és kereskedőkre is; végre a fogyasztó nagyközönség is nagyon érzi hatását, mert hiába termelünk olesó bort, mire az a fogyasztó asztalára kerül, már két-háromszorosára emelkedik az ára. Ez az oka annak, hogy a bor nem tud ismét nemzeti italunkká válni, de ez az oka a még egyre folyó borhamisításoknak is, mert a nagy boradó mellett csak a „szaporított“ bor biztosít kellő jövedelmet.

Tehát úgy nemzetgazdasági, mint egészségügyi tekintetben egyaránt kívánatos, hogy ez a most már elviselhelenné vált adóteher vállainkról levéssék. Ennek a feltétlen szükségességét felismerve, a Magyar Szőlősgazdák Országos Egyesülete f. hó 21-én d. e. 1/29 órára Budapestre országos tiltakozó gyűlésre hívta össze a boritaladó törlése érdekében a termelőket, kereskedőket és vendéglősöket, valamint azok országos és vidéki szervezeteit, továbbá az országgyűlési képviselőket, bortermő városokat és községeket, egyszóval az összes érdekeltet.

Reméljük, hogy ez a mozgalom, amelynek olyan fontos a célja, a kellő sikerrel fog járni. Mindenki, akinek csak módjában van, vegyen részt ezen a tiltakozó gyűlésen. Ahol pedig ez nem lehetséges, legalább átirattal vagy sürgönnyel fejezzék ki a községek érdekeltjei a mozgalomhoz való csatlakozásukat.

— **Kitüntetés.** Ö felsége Möller István műépítésznek a királyi tanácsos címet adta. Möller mint műépítés országos hírnévre tett szert. Székesegyházunk javítási munkálatait is ő végzi.

— **Régészeti egyletünk múzeuma** értékes letéttel gyarapodott, amennyiben az egylet egyik nagy-növü alapítójának, néhai Reiner Zsigmond dr.-nak családja az alapító hagyományából 127 drb. kö- és középkori régészeti tárgyat ajándékozott a múzeumnak, amelyeket „Reiner Zsigmond dr. örök letétjeként“ helyeznek el a szépen és szakszerűen rendezett régészeti gyűjteménybe. Vajha mennél többen követnék ezt a jó példát és mennél becsesebb adományokkal gyarapítanak múzeumunkat.

— **A múzeumok és könyvtárak országos szövetsége** október hó 10 és 11-én Szombathelyt tartotta ez évi közgyűlését, amelyen az alsófehérmegyei történelmi, régészeti és természettudományi egyletet városunkból Cserni Béla dr. múzeum- és könyvtárőr, a múzeumok és könyvtárak országos felügyelőségének régészeti szakmegbizottja képviselte.

— **Halálozások.** Özv. Schönstein Móríczné szül. Áron Éva volt házbirtokos 1908. év okt. 11-én 78 éves korában, özv. Pap Mihályné szül. Györgypál Juliána, Pap Mihály volt kövező özvegye 1908. okt. 11-én 61 éves korában elhaltak.

— **Meghívó levél.** Minek utána az egész nyáron át másféle mesterségekkel lévén elfoglalva, s a derekunk amugy sem hajlott volna a kapanyele után: a Rózsamáli, Kutyamáli, Elömáli, Kaczérmáli, Sajgó s. t. f. hegyekben ez évben sem munkálhatván a szőlőtővét, mert hisz' nem is volt, abban állapoda meg a Gyulafehérvári Polgári Iparos Olvasókör böles választmánya, hogy azért szüretnek mégis muszáj lenni. Nohát lesz is szüretimulatság, még pedig ehő 25-én (vasárnap) este fél 8 órától kezdődőleg a sétatéri Vigadó nagytermében ahol frissen sajtolt édes must, óbor pohár- és literszámra, szőlő és különféle gyümölcsök méretnek ki, czukros és tordai pogácsák sátrakban, — az otthonmaradásra kényszerített nem bálképes családtagok részére — emlék- és kárpótlásul — a Bazárban a fogpiszkálótól a képeslevelezőlapokig mindenféle csengő-bongó, tingli-tangli, csecsebecse és csiesás, nélkülözhető és nélkülözhetetlen tárgyak kaphatók. S hogy pedig ezen kedves és kellemesnek ígérkező mulatságból az arra érdemes hölgyek és urak ki ne zárassanak s ezért a rendezőseget haragos pillantásuk és neheztelések ne ériék, t. urat és kedves családját ezennel tisztelettel meghívjuk. Mindezen sok jóért — ha egyedül jön — 1 kor. belépődíjat fizet, s ha kedves családját is elhozza, akkor már 2 kor. fizetendő. Jelszó: Lopni szabad, de csak büntetés terhe alatt! Gyulafehérvár, 1908. október 16. A szőlőtulajdonosok nevében: A polg. Iparos Olvasókör választmánya. — A kedélyesnek ígérkező mulatság megérdemli a legszélesebb körű pártolást.

— **Esküdtszék.** A gyulafehérvári kir. törvényszék, mint esküdtbiróság okt. 7-én János Trifán 24 éves és Medrea Tamás 28 éves ompolyicza juhpásztorokat, kik Ompolyicza község határán Mirion Mihály juhpásztort, kit azzal gyanusítottak, hogy nyájukból juhot lopott és ezért úgy megverték, hogy a szenvedett sérülés folytán meghalt, halált okozott súlyos testi sértés büntette miatt fejenként négy évi fegyházra ítélte. Okt. 8. és 9-én Bokán János 24 éves remetei földművelő napszámost azon eselekményért, hogy Oprisa Pétert késsel úgy mellen szurta, hogy ez a szenvedett szurás folytán néhány óra mulva meghalt, halált okozott súlyos testi sértés büntette miatt három évi és hat havi fegyházra ítélte, ellenben Bokán Tamást a súlyos testi sértés vétsége miatt emelt vád alól felmentette. Okt. 10. és 11-én Táth Mihály 22 éves czelnai földművelőt, aki Czelnán 1908. július 19-én Hada Kirilát zsebkésével hasba szurta és az ezzel kapcsolatban fellépett vérmérgezés folytán a sértett halála következett be, négy évi és hat havi fegyházra ítélte halált okozott súlyos testi sértés büntette miatt, ellenben Zsurzs Jánost ugyanazon büncselekmény vádjá alól felmentette. Okt. 12-én Borka Demeter 26 éves gyulafehérvári és Ripa Péter 18 éves padi czigányokat, kik 1908. július 12-én Hosszutelke község határán bükköny lopáson rajta kaptván, a lopásukat megakadályozni akaró pásztorokra háromszor löttek forgópisztollyal, a btk. 344. §-ában meghatározott, a btk. 345. §-a szerint minősülő rablás büntette miatt és pedig Borkát három évi, Ripát kettő évi és hat havi fegyházra ítélte. Ezzel a jelen ülészak véget ért.

— **Ipartestületi jegyzői állás.** A Nagyenyedén megjelenő „Alsófehé“ czimű lapban helyi iparos Török Bálint kocsigyártó és czikkező ismét okvetetlenkedik. Nem tud belenyugodni abba, hogy Alsófehérvármegye alispánja Csecskedy Józsefet ipartestületi jegyzői állásában megerősítette. Okvetetlenkedése mellett még a rágalmazástól sem riad vissza, mert szükségesnek tartja nagy hangon megjegyezni, hogy „én már iszom a felebbezésnek keserű levét“. Talán csak nem budai keserűt avagy Igmándit? Az Isten szerelméért, hová gondol kedves Török úr! Hiszen azzal futni kell, ön pedig meg nem akar.

Egyet azonban semmikép sem tudok megérteni. Hogyan van az, hogy ujabban olyan emberek, kik közügyekkel eddig soha sem foglalkoztak, azzal nem törődtek, semmi hivatottság és rátermeltség nélkül purifikatoroknak merik magukat feltolni a nagy közönség szeme előtt? Megtámadni tisztességes és becsületes munkában megőszült embereket csupán csak azért, mert önző céljaik elérésében gátat állítanak egyesek? Nem oda Buda, kedves Török úr! Ön bele kell törődjék abba, hogy Csecskedy József immáron véglegesen megerősített jegyzője a gyulafehérvári ipartestületnek, s az ön bombasztikus és nagy hangu felebbe-

zései meg felülvizsgálati kérései csak a pusztában egyedül kiálltónak szavaiként fognak elhangzani és sehol sem fog meghallgatásra találni.

Különben azzal sem vagyok illetve vagyunk tisztában kocsigyártó úr, hogy mi jogon merészel ön az összes gyulafehérvári iparosok nevében beszélni, mikor biztos tudomásunk van arról, hogy 200 drb. iparos aláírásával tiltakozó nyilatkozatot adtak be a tanácshoz épen azért, mert ön avatatlanul vette magának azt a bátorságot, hogy az összes iparosság nevében nyilatkozzék. Talán adná lejjebb is egy kicsit a dolgot tiszteletreméltó barátom uram! Különben csak bátran előre, nézzük mi erősebb, az ön koponyája vagy a fal?

Aki rágalmaz, az nem méltó arra, hogy vele nyilvánosan foglalkozzanak, de aki közhivatalnokot rágalmaz, az megérdemelné, hogy a törvényes eljárást vele szemben kiméletlenül folyamatba tegyék. Különösen akkor jogosult az eljárás, mikor olyan emberek megtámadásáról van szó, kik lelkiismeretes pontossággal teljesítették mindenkoron hivatali kötelességeit. Mert uraim, oda dobni a sajtóban a nagy nyilvánosság elé, hogy egy hivatalnok polgártársát azért, mert ellene — általános érdekből — felebbezést adott be, érzékenyen megadóztatta és ennek keserű levét már issza, olyan nagyfoku gyűlölet és minden emberi méltóságból való kivetkezés kell, hogy az ilyennel szemben nincs és nem is lehet kiméletnek helye. Ha igaz, a mit Török úr állít, bűnhődjék az illető hivatalnok, de ha nem igaz, úgy kérlelhetetlenül le kell sujtani a törvény szigorával az ilyen társadalmi felforgatókra, hadd lássák, hogy mi az közpályán működő polgártársainkat pellengére állítani igaz ok nélkül. Így van ez Török úr, s nem más-ként! Megtanítanám én önt, ha Csecskedy volnék, mi az a rágalmazás sajtó útján?

Különben Isten velünk kocsigyártó úr! Csak tessék felülvizsgálati kérést csinálni. Egyet azonban kénytelenek vagyunk önnek megmondani, ne igyék keserű vizet, csak rendeletre!

— **A vasárnapi munkaszünet mint hitfelekezeti kérdés.** Ha politikai s gazdasági kérdésekbe nem kevernök bele a hitfelekezeti álláspontokat, sokkal szerencsésebben oldhatnánk meg minden kérdést. Helytelenitjük ennél fogva, hogy a vasárnapi munkaszünetet tárgyaló törvényjavaslatot egyes helyeken a kereskedők hitfelekezeti szempontból teszik elbírálás tárgyává. Így például a kassai kereskedelmi és iparkamarához az orthodox-zsidó kereskedők intéztek beadványt az iránt, hogy mivel nekik üzletüknek szombati napon való nyitva tartását vallásuk tiltja, részükre a törvényhozás „extrawurstot“ süssön. A kamara természetesen figyelmen kívül hagyta ezt a kívánalmat. Pozsonyban pedig a keresztény kereskedők és kereskedelmi alkalmazottak klubja a törvényjavaslatot tárgyalván, azon ütközött meg, hogy ez a boltoknak vasárnap eddig 10 óráig engedélyezett nyitvatartását déli 12 óráig kiterjeszti s ezzel — ugymond — meggátolja a keresztény kereskedőket és alkalmazottakat abban, hogy a délelőtti isteniszteleten jelen lehessenek. Csodálatos! Hisz eddig a vidéki kereskedők zöme kézzel-lábbal harczolt az üzleteknek délig való nyitvatartása érdekében, ezt a követelményt honorálta a törvényjavaslat is s most előáll az obskurus hitfelekezeti felfogás és rossznak mondja azt amit előbb kívánatosnak itélt. Ezek a hitfelekezeti „extrawurstok“ is szükségessé teszik tehát a vasárnapi munkaszünet radikális rendezését.

— **A törvényszék áthelyezkedvén** az új törvényszéki épületbe, a kiselejtezett butorokat és egyéb szerelvényeket nyilvánosan elárverezteti. Az árverés f. évi nov. hó 4-én d. e. 10 órakor lesz megtartva.

— **Panasz Csikból.** Folyó év október 11-én (vasárnap) tartotta a csikszeredai kerületi munkásbiztosító pénztár közgyűlését, ahol a vidéki kiküldöttek Ditrótól kezdve egész a székhelyig nagy számban voltak jelen, sőt még a gyárak is képviseltették magukat. Egyedüli tárgya a gyűlésnek a minta után készült, de a helyi viszonyokhoz alakított alapszabályok felolvasása és tárgyalása volt. A szabály pontonként tárgyalatott, s a közgyűlés a javaslatokon sok változtatásokat tett. Ezek után mi gyergyóiak 12-en elmentünk a Kossuth-vendéglőbe megebédelni, ahol 2 korona 40 fillérért adtak egy tányér meleg vizet, egy teljesen élvezhetetlen sültet, egy fekete kávé és egy fél liter bort. A leves olyan volt, hogy a házamnál még a cselédemnek sem adnám oda, a sültnek 3/4 része csont volt. Egy szóval minket baleknek néztek. Kénytelen voltam tehát megírni, hogy a vendéglősök vegyék észre magukat és tudják meg, hogy nem minden ember balek. Egy közgyűlési kiküldött.

— **Szép és biztos mellékkereset.** Tanítók, jegyzők, papok vagy oly egyének, kik a szőlészethez csak némileg is értenek és oly vidéken laknak, hol a

szőlő megérik vagy ahol a filoxera a szőlőket elpusztította és ennek következtében azok újból lennének beültetendők, tehát ahol szőlőműveléssel foglalkoznak: szép, állandó és biztos mellékkeresetre tehetnek szert, ha czímüld beküldik: „Hirdetési iroda“ Budapest IV. Róser-Bazár.

— **A Pesti Napló 60 éves jubileuma.** Az életkor emelkedése az embernél rendszerint az erők csökkenésével jár s nagyon ritkán fordul elő, hogy egy 60 éves ember még ifjúkori fürgeséggel, erejének teljével tudjon mozogni. Az újságról eddig ilyen tapasztalataink nem lehetnek, mert a Pesti Napló lesz az első újság Magyarországon, mely január 1-én a 60-dik évfolyamot írhatja ki homlokára. De ez az újság, melynek a gondviselés ily magas életkort adományozott, nem rokkant aggastyán, hanem ereje teljében levő, viruló ifju, mely büszkén hirdeti, hogy nemcsak korszerint első az újságok közt, hanem az előfizetők számával is az első helyet vívta ki magának. A magyar újságirodalomnak ez a büszkesége, minden irányban való teljes függetlensége, s ebből folyó bátor szókimondása, valamint érdekessége, jól értesültsége és változatos, bő tartalma folytán ma már a magyar olvasóközönség kedvenc olvasmánya s alig van város, vagy község az országban, hová nem a Pesti Napló jár a legtöbb példányban. Abból az alkalomból, hogy a Pesti Napló most fogja megkezdeni 60-dik évfolyamát, újévkor egy rendkívüli ünnepi számot fog kiadni, mely valósággal szenszenzációja lesz a magyar újságirodalomnak. E mellett azonban állandó előfizetőit karácsonyra az idén is mint minden évben, értékes diszmisszonnal fogja meglepni, melynek könyvkereskedelmi értéke egymaga felér a lap előfizetési árával. A „Festőművészet remekei“ lesz a címe ennek a páratlanul fényes kiállítású diszmisszumnak, mely a szépművészeti muzeum klasszikus festményeinek pompás kivitelű másolatait fogja tartalmazni, mindegyik egy-egy nagy mester világhírű alkotása. Az egész albumot művészi kötésben ingyen megkapja a Pesti Napló előfizetője, a ki a kiadóhivatal feltételei értelmében előfizet. Mutatványszámot és az albumra vonatkozó feltételeket kívánatra szívesen küld a Pesti Napló kiadóhivatala, Budapest, VI. Andrássy-ut 27.

— **Chrysanthemumok.** Utasok és kutatók, kik Japánban megfordultak, régen tudták, hogy a ma oly hatalmas jelentőségre emelkedett virágzadag keleti szigetországban chrysanthemumok csodás nagyságban és megszámlálhatatlan változatokban neveltek és kultiválnak. Mint minden, a mi ezen csodás exotikus országból azon időkben szárnyra kapott, úgy az akkori jelentések is kétkedéssel fogadtattak és csak félig-meddig találtak hitelre. Végre mégis, körülbelül 32 évvel azelőtt, angol kertészek odautaztak meggyőződni e csodavirágokról. És nem hiába, — szakavatott látásukkal, csodálattal és bámulattal telve szemlélhették azt az óriási nagyságot és nem sejtett alakokat, melyeket a jelentéktelen és szerény kerti növény a japán kertészek művészete és szorgalma folytán elővariált. Tanulmányozták tenyésztését és életmódját behatóan és a legpompásabb fajtáknak nem csekély számát magukkal hozták Európába. Itt aztán több évi aklimatizáció (éghajlathoz való hozzászoktatás) és tenyésztési kísérletek után csakhamar a tökéletesség ugyanoly magas fokára emelték a chrysanthemumot, mint a milyent a japán előképek felmutattak. Angliából legott elterjedt a chrysanthemum-tenyésztés Franciaországba és Észak-Amerikába s a sok meglepő eredmény valóságos chrysanthemum kultuszt teremtett a versenyző kertészek között, — rövid időn belül az összes kertészkedő országokban igaz lelkesedéssel tenyésztették. Hazánkba az ismert Mühle Árpád temesvári czég kertészeti telepe volt az, hol legelőször nevelték fel chrysanthemumok mesés nagyságú virágokkal és ugyancsak onnan kerültek ezen óriásvirágok a közönség közé. Mühle Árpád úr Angliában és Amerikában a legelső chrysanthemum-tenyésztőknél behatóan tanulmányozta tenyésztését a ma oly ünnepektől telő virágnak és a magyarországi éghajlathoz való több évi hozzáalkalmazkodással elért végre ugyanoly nagyszerű eredményeket mint a milyeneket az angol és amerikai tenyésztők elértek. Tapasztalait a múlt évben megjelent „A Chrysanthemum Tenyésztése“, saját kiadás, ára 2 korona — czímű művében leírta s évenként megjelenő őszi árjegyzéke, mely érdeklődőknek kívánatra ingyen és bérmentve megküldetik, mindig felsorolja a legszebb és legújabb fajtákat, a melyek az őszi hónapok folyamán virítani fognak és ugyanakkor szétküldésre kerülnek.

— **Tüzifa és kőszén szállításra** hirdet pályázatot a gyulafehérvári kir. törvényszék. Versenytárgyalási határpár 1908. év november hó 5. napja d. e. 10 óra. Az ajánlati árak után 50% bánatpénzt kell előre letenni a gyulafehérvári kir. adóhivatalba.

— **Kérelem a zongorajátzókhoz.** „A magyar nemzeti zené műformáit és sajátzerűségeit“ szándékozom megírni és ezért hazafias tisztelettel felkérem a zongorajátzók közül azokat, akik ezigányos modorban vagy naturalista-módon játszanak, hogy a magyar nótá játékmódját, zamatos, szenvedélyes karakterét ne hagyják elveszni elrejtve az ismeretlenség homályában,

hanem akár kótába foglalva, akár az általuk használt magyaros futamokat, átmeneteket stb. ismertetve örökítsék meg. Ha más népek nemzeti zenéje oly sajátzerűségeket tüntet fel, ami faji karakterüket büszkeséggel tölti el, a magyar is joggal követelheti, hogy zenéjét, a délibábos rónák csapongó, sirva vigadó nótáit, a magyar lassú és friss csárdás játékmódjának nemzeti jellegét egész Európával elismertessük és az utókor számára megmentsük. Kéziratok, kótákat vagy szíveségből átengedett saját szerzeményeket méltóztassék czímre (Erdős Tivadar tanár, Besztercebánya) küldeni. Hisz minden városnak meg van a maga nótaköltője és ezigánya, aki a dalt megzenésíti. Ne hagyjuk elveszni nemzeti kincseinket! Gyűjtőknek megküldöm viszonzásul: „Új és brilláns zenei hatások a zongorajátékban“ czímű népszerűen megírt és hangjegymintákkal ellátott művet.

— **És mégis igaz,** hogy a legjobb, legmegbízhatóbb háziszser a valódi „Erő-Sósorszesz“. — Ezt hallani mindenkitől, aki egyszer kísérlet tesz vele. — Oly ideálisan szerencsés összetételű sósorszesz ez, amelyet mindazok, kik az „Erő-Sósorszesz“-t tettek meg állandó háziszserüknek, méltán nevezhetik az egészség örénnek, nemcsak azért, mert páratlan erősítő hatásával edzi a testet, hanem mert tömörköd esetben szolgál csillapítóul. „Erő-Sósorszesz“ 30, 40 fillér, 1 és 2 koronás üvegekben mindenütt kapható. Póstán 10 kis üveget 3 koronáért küld utánvétellel, vagy a pénz előzetes beküldése után Kosmos Laboratorium Győr.

— **A visszatetsző szaga** és ize következtében oly nehezen bevehető csukamájolaj végre jó ízű és könnyen emészthető állapotban kapható a híres „Scott-féle Emulsó“-ban, mely minden gyógyszerárban árusítatik.

— **A gyulafehérvári ipartestület előljárósága** folyó évi október hó 9 én d. u. 6 órakor rendkívüli ülést tartott Baumann Arnold ipt. elnök, Csejdi Lajos, Müller Lajos, Pöcker János, Hermann Péter, Udvary József, Willersdorfer Ferenc és Plésa Miklós előlj. tagok, Szrága Ede számvevő és Csecskedy József ipt. jegyző jelenlétében. A rendkívüli ülés megtartására az alábbi felsorolt sürgős ügyek elintézése adott alkalmat: 1. A városi tanács azon megkeresése alapján, hogy a ker. minisiter Úrnak 90630—907 sz. a. jóváhagyott „Iparos továbbképző tanfolyamok Szervezeti Szabályának 6—10 oldalán jelzett tantárgyakra városunkban is iparos továbbképző tanfolyam létesíttessék, elhatározta, hogy iparosainkat felhívja, hogy záros határidő alatt jelentkezzenek, s ha legalább 12 munkaadó és 15 segéd jelentkezni fog, a továbbképző tanfolyam létesítése iránt a kellő lépéseket a városi tanácsnál meg fogja tenni. Ez uton is felhívjuk tehát derék iparosainkat, hogy ha további kellő oktatásban részesülni óhajtanak, jelentkezzenek legkésőbb f. hó 25-ig az ipartestületi irodában s az ottan kitett ivet írják alá, azon kijelentéssel, hogy a tanfolyamot, mely az estéli órákban lesz, pontosan látogatni fogják és hogy milyen tantárgyakat kívánnak hallgatni? Az oktatás ingyenes, tanhelyiségről a városi tanács gondoskodik. 2. A gyulafehérvári építő iparosok szövetsége által elfogadott s az ipartestülettel hozzájárulás végett közölt, a munkások betegség és baleset elleni biztosításról alkotott 1907. évi XIX. t.-cz. ellen irányuló határozati javaslatát elfogadta s elhatározta, hogy azt városunk orsz. képviselőjének elküldi, hogy illetékes helyen annak érvényt szerezzen. 3. Az aradi ipartestület mint iparhatóság megkeresése alapján elhatározta, hogy dr. Barabás Béla orsz. képviselőnek, a betegsegélyző és balesetbiztosító törvény végrehajtása körüli közbenjárásáért, a melynek eredménye, hogy az iparosság csak hat nap után fizeti a betegsegélyző járulékokat, — köszönő átiratot küld. 4. Tudomásul vette ker. minisiter úrnak azon értesítését, hogy az újpesti m. kir. álami polgári leányiskolával kapcsolatos női kézi munka tanfolyamot az 1884. évi XVII. t.-cz-ben foglalt ipartörvény 101. §. C. pontja alapján azon tanfolyamok közé sorozta, a melynek elvégzése a nő szabad iparban munkakönyv váltásra, két évi gyakorlat beigazolása esetén pedig ilyen iparág önálló üzésére jogosít. 5. A pécsi iparos párt megkeresése alapján elhatározta, hogy feliratot intéz a ker. minisiter úrhoz az ipari munkák vásár- és ünnepnapj szüneteléséről szerkesztett törvény javaslatban czikkelt hiányok pótlása végett. 6. A magyar építő iparosok orsz. Szövetségének nagygyűlése által f. évi szeptember 37-én elfogadott határozati javaslatát tudomásul vette s miután ezen ügyben az ipartestület jelen ülés 1. tétele alatt már intézkedett, külön feliratot küld. 7. A nagyváradi ipartestület mint iparhatóság azon megkeresése alapján, hogy az új ipartörvény tervezet ellen tiltakozó feliratot küldjen, kimondotta, hogy miután az ipartestület az új ipartörvény tervezet elleni észrevételeit úgy a ker. és iparkamrának, valamint az ipt. orsz. szövetségének már elküldötte, újabb észrevételeket

nem készíthet. 8. Örvendetes tudomásul vette méltóságos báró Alispán úrnak 9266—908 sz. határozatát, a melylyel Csecskedy József ipartestületi jegyzőt állásában II-od fokúlag is megerősítette. Végül az ipartestületi iroda részére fűtési és világítási átalány megszavazása után az ülés véget ért.

I R O D A L O M.

* A „Nick Carter“ kiadóhivatala, Mikolász Sándor füzetes vállalataiból e héten is öt új érdekfeszítő szám jelent meg. Amerika legnagyobb detektivje, Nick Carter, igazgató bűnügyi eset keretében álcázza le a kínai titkos szövetségek gazságait. Ő maga is csaknem beleesett „A sárka pók hálójába“ (ez a 46. füzet címe) és csak zsenialitása erejével tudott diadalmaskodni a hasított szemű ördögök raffinált cselszövényeivel szemben. Buffaló Bill Amerika nemzeti hőse ismét egy veszedelmes banditával (Coolhanb kapitány, 28. szám) bánt el, aki évek során át veszélyeztette a Wild West biztonságát s egyre-másra rabolta ki a postakocsikat, míg végre a jeles hadikém ártalmatlanká tette. Nobody, a rejtélyes ismeretlen, egy kísértetektől látogatott kastély titkait (4. füzet) kutatja ki s roppant izgalmas kalandok során át deríti ki egy gyilkossággal vádolt fiatal leány ártatlanságát. A hét irodalmi szenzációja mégis az a gyönyörű új sorozat, melynek első füzetét „A tenger hienait“ e héten bocsátotta közre az érdemes kiadóvállalat. Grant kapitány csodálatos kalandjairól már most megjósolhatjuk, hogy rövid időn belül ép oly népszerűek lesznek, mint a többi „Nick Carter“ füzetek, mert a világhírű hajós érdekfeszítő kalandjai hosszu során át végigvezeti az olvasót az ismert és ismeretlen tengereken és szórakoztatva ismertet meg bennünket földünk minden titkával és érdekességeivel. A „Budapesti rejtelmek“ 4-ik füzeté szintén fényesen igazolja azt a nagy érdeklődést és várakozást, mellyel a közönség ezt a regényt fogadta. Kiss József, a koszos költő, aki Szentesi Rudolf álneven írta ezt a regényt, valóban büszke lehet egyetlen prózai kötetére, amelyet már országos jubileuma alkalmával is osztatlan magasztalással halmozott el az egész sajtó. E füzetek mindegyike 30 fillérért kapható minden könyv- és papírkereskedésben, továbbá az összes dohánytőzsdékben, vagy közvetlenül a kiadóhivatalban (VII. Király-utca 13. Budapest.)

* A néma bűn. Egy onanista vallomása. Öngyilkos ifju végrendelete. Közrebocsátja: Várad Endre. Ára 2 korona. Ma a midőn a modern törekvések mind azt a czélt szolgálják, hogy az ifjuság — mely a jövőnek erős oszlopa kell, hogy legyen — felvilágosítást nyerjen a sexuális élet mistikus homályba burkolt rejtelméről, nem érdemtelen munkát végzett a fenti mű kibocsátója akkor, amikor az ifjukor egyik legsúlyosabb — és végeredményében legveszedelmesebb — bűnét viszi a közönség elé igaz történet alakjában, hogy felvilágosítson mindenkit — úgy a szülőket, mint gyermekeiket — mily veszedelembé rohan az, aki szervezetével bűnös manipulációt végez. A szülő, ha súlyt helyez arra, hogy ép értelműségek szolgálják a jövő nagy céljait gyermekeikben; az ifju, aki saját vesztébe rohanni nem akar, mind olvassa el ezen oesmány szenvedélyt tárgyaló művet, melyet éppen a riasztó hatása miatt kellene különösen a városban élőkkel megismertetni. A könyv díszes kiállításban jelent meg és kapható a bizományosnál: Schimkó Gyula könyvkereskedő Budapest, VI., Teréz-körut 32.

Szerkesztői üzenet.

F. A. joghallgató urnak Kolozsvárt. A „zsidó vallás reformra szorul“ czímű értekezését nem közölhetjük. Talán egy szaklap szívesen venné.

K. J. tanár urnak Privigye. Szíves érdeklődésedet köszönjük. A legközelebbi számban az egészet közöljük. Jól esik látnunk, hogy a távolban is gondolsz ránk. Jobbulást kívánunk!

A makacs meghülést

és köhögést gyorsan enyhíti a SCOTT-féle Emulsió.

A Scott-féle Emulsió

Az Emulsió vásárlásánál a SCOTT-féle módszer védjegyét — a halászt — kérjük figyelembe venni.

annyira kellemes ízű, hogy azok a kik nem bírják el a közönséges csukamájolaj ízét, könnyen, sőt élvezettel táplálkoznak a

SCOTT-féle Emulsió-val.

Azonkívül a SCOTT-féle Emulsió sokkal jobb hatású az egészségre.

Egy eredeti üveg ára 2 kor. 50 f.

Kapható minden gyógytárban.

Nyilttér.

Van szerencsém a nagyon tisztelt közönség becses tudomására hozni, hogy a

Nagy Endre úr GYÓGYSZERTÁRAT

az új törvényszéki palota közelében átvettem és hőségesen felszereltem a mélyen tisztelt közönség igényeinek kielégítésére.

Kiváló tisztelettel
Bodnár Antal,
gyógyszerész.

Az „Üstökös” A LEGJOBB MAGYAR VICCLAP.

Hetenkint husz oldal, színes képek.

Minden új előfizető, ki most fizet elő az „Üstökös”-re, ha csak negyed évig is, ingyenkapja a tavalyi 1907. évi teljes bekötött évfolyamot, csak a bekötésért számítunk fel 2 koronát. (Kiváratra megküldjük az 1908. jan. 1-től megjelent számokat 3 koronáért.)

Előfizetési árak: Negyedévre (okt.—dec.) 3 K. Félévre . 6 K. Egy évre 12 K.

Utalványczim: „Üstökös” kiadóhivatala, Budapest V.

Kapható:

minden jobb vendéglőben, kávéházban és fűszerkereskedésben.

Nagyon czélszerű utazás alkalmával. Rövid használat után nélkülözhetetlen.

Egészségügyileg megvizsgálva.

Kelt Bécsben, 1887. július 3-án.

Kalodont

nélkülözhetetlen
fogápoló szer.

Előkelő higienikusok állítása szerint a fogak és a száj ápolásához egészségünkre nézve nélkülözhetetlen. Nevezetesen a gyomorbetegségeket lehet ezen szer használatával folytán elhárítani. Ennélfogva a **Kalodont**, mint leghasznosabb szer lett elismerve, melynek antiseptikus hatása a fogak tisztítását előnyösebben eszközözi, mint a mechanikai uton való tisztítás.

Szám 866—1908. vhtó.

Arverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. cz. 102. § a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a gyulafehérvári kir. járásbírósnak 1908. évi fh. 97/2 szá. számú végzése következtében gyulafehérvári Baumann Arnold javára 20 K. s jár. erejéig 1908. évi június hó 25-én fogatosított kielégítési végrehajtás útján le- és felülfoglalt és 604 K. becsült következő ingóságok, u. m.: butor stb. nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a gyulafehérvári kir. járásbírósnak 1908. év V. 1146. számú végzése folytán 20 kor. tőkekövetelés, és eddig összesen 6 kor. 30 fillérben bíróság már megállapított költségek erejéig, Gyulafehérvárt alperes lakásán leendő eszközökre **1908. évi október hó 24-ik** napjának délelőtti 10 órája határidőül kitűztetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. cz. 107. és 108. § ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek szükség esetén becsáron alul is elfognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t. cz. 120. §. értelmében ezek javára is elrendeltek.

Kelt Gyulafehérvárt, 1908. évi október hó 7.

Papp Károly, kir. bir. végrehajtó.

AMERIKÁBA

Indulás **Havreből** minden szombaton, **Bécsből** minden kedden.

MENETJEGYEK A

FRANCIA VONALRA.

Amerikai vasúti menetjegyek minden irányban és állomásra eredeti árban.

Közelebbi felvilágosítás ingyen és bérmentve **CSAK a**

FRANZÖSISCHE LINIE
WIEN, IV. WIEDNER GÜRTEL No. 16.

(A déli és államvasutakkal átellenben.)

Kéretik a czimre figyelni!

Vigyázat! Sok értéketlen utánzatot ajánlanak.

Kérjünk határozottan: Globin-t, Fritz Schulz jun. A. G. gyárából.

A „Julia” pénzütemzeti házban
2 és pedig egy 4 szobából stb.,
a másik 3 szobából stb. álló
teljesen renovált lakás
azonnal kiadandó.

Gyulafehérvárt, 1908. október 16-án.

Az igazgatóság.

Szőlő-oltvány

és vesszőből **nagy képes árjegyzéke**met ingyen és bérmentve küldöm meg, aki ezimét tudatja. Ezen könyvet még az is kérje, aki rendelni nem akar, mert sok hasznos tudnivalót tartalmaz.

Gyökerez oltványokból, amerikai és európai sima és gyökerez vesszőkből, a **világhírű DELAVARE**-ből 1 1/2 millió készlet. Olcsó ár és pontos kiszolgálás. Czim:

Szücs Sándor fia szőlőtelepe Bihardiószeg.

Pollitzer sérvambulorium

nyilvános orvosi rendelő-intézet sérvbajosok, ferde-nőttek és amputáltak részére.

Budapest, IV., Kossuth Lajos u. 8., félemelet.

Az intézet szakorvosa bárkinek teljesen **díjtalanul** rendelkezésére áll. Az orvosi vizsgálat igénybevétele vásárlásra nem kötelező.

Orvosi ellenőrzés! Egyéni speciális kezelés! Mérsékelt árak!

Szabadalmazott sérvkötők már 5 kor.-tól felfelé.

Vidéki megrendelések az intézet szakorvosa által lelkiismeretesen felülvizsgálatnak s pontosan és legnagyobb titoktartás mellett eszközöltetnek.

Hygienikus czikkok a legfinomabb minőségekben, orvosilag ajánlva és sterilizálva. Feltétlenül megbízhatóak. Tuzatonként 2—16 koronáig.

Ugyanott most jelent meg: „Az ember egészsége” című orvosi mű, mely kizárólag a sérvbajjal, annak ellenszereivel és kezelésével foglalkozik. E munkát bárkinek díjtalanul és zárt borítékban küldi meg az intézet igazgatósága.

Hirdetések jutányos árban felvétetnek e lap

kiadóhivatalában.

Pályázat iskolaszolgai állásra.

A **gyulafehérvári** róm. kath. főgimnáziumnál a második iskolaszolgai állásra pályázatot hirdetek. Pályázhatnak róm. kath. vallásu, büntetlen előéletű, ép, egészséges, 35 évesnél nem idősebb, írni és olvasni tudó magyar állampolgárok.

Fizetés: 1. évi 500 K., 2. lakás az intézetben, 3. tüzelőanyag az iskolai tüzelés ideje alatt.

A kéréseket **f. október hó 20-ig** kell benyújtani a gimnáziumi igazgatóhoz a következő mellékletekkel: 1. keresztleve, 2. hatósági bizonyítvány, 3. bizonyítvány a pályázó eddigi szolgálatáról, vagy működéséről.

Gyulafehérvár, 1908. október hó.

Pál Antal
igazgató.

Keil-lakk

legkitünőbb mázoló-szer puha padló számára.

Keil-féle viaszkenőcs kemény padló számára.

Keil-féle fehér „Glasur” fénymáz 90 fill.

Keil-féle arany-fénymáz képkereteknek 40 fill.

Keil-féle szalmakalap-festék minden színben.

Mindenkor kaphatók:

J. B. MISSELBACHER SEN. CZÉGNÉL GYULAFEHÉRVÁRT.

Szászrégen: **C. Traugott Kosch.**

COAKS. KÖSZÉN.

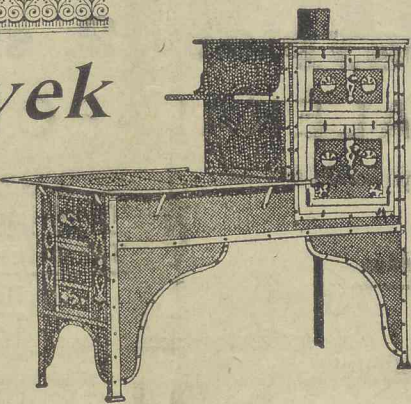

**Kályhák,
Takaréktüzhelyek**

és egyes alkatrészek
méltányos áron kaphatók:

Jickeli Károly F. rakhelye

Gyulafehérvár, Széchenyi-utca 13.

**KEDVENCZ
Liliomtejszappan.**

Legenyhébb szappan a
bőrápolásra.

Védjegy: „Horgony“

**A Liniment. Capsici comp.,
a Horgony-Pain-Expeller**

egy régióknak bizonyult háziszser, mely már sok év óta
legjobb fájdalomcsillapító szernek bizonyult **készvényénél,**
osznál és meghűléseknél, bedörzsölésképpen használva.
Figyelmeztetés. Silány hamisítványok miatt bevásár-
láskor óvatosak legyünk és csak olyan üveget fogadjunk el,
mely a „Horgony“ védjeggyel és a Richter cégjegyzéssel
ellátott dobozba van csomagolva. Ára üvegekben K — 80,
K 1.40 és K 2.— és ügyszólván minden gyógyszerárban kap-
ható. — Főraktár: Török József gyógyszerésznél, Budapest.
Dr. Richter gyógyszerár az „Arany oroszlánhoz“,
Prágában, Elisabethstrasse 5 neu. Mindennapi szétküldés.

Megfojt ez az
átkozott köhögés!

Köhögés, rekedtség
és elnyalkasodas ellen gyors és biztos hatásuak
Egger mellpasztillái

az étvagyat nem rontják és kitűnő ízűek.
Doboza 1 és 2 kor. Próbadohoz 50 fillér.

Fő- és szétküldési raktár:

„NADOR“ gyógyszerár Budapest, VI., Váci-körút 17.

Egger mellpasztillája
csakhamar meggyógyított!

KAPHATÓ:

GYULAFEHÉRVÁRT: Frölich Gyula, Vlád Miklós, Nagy Endre gyógyszerárakban.
NAGYENYEDEN: Oberff J. örökösei, U. Kováts József gyógyszerárakban.

Üdit, gyógyít! Orvosilag ajánlva!

MUSCHONG-féle
BUZIÁSI „PHÖNIX” ÁSVÁNYVIZ.

-- Szénsavdús, kellemes, savanykásízű, vasmentesített, üdítő asztali viz. --

Kitűnő hatásu vese- és hólyagbajoknál.

Ivógyógymódra használva, vese- és hólyagbajoknál, a vesemedence idült hurut-
jainál, huykő- és fővényképződésnél, a légutak és a kiválasztó szervek hurutos bántalmainál
kitűnő hatásuak bizonyult.

Egyedüli főraktár Gyulafehérvár és vidéke részére:

Ifj. Baumann Nándor fűszer- és csemegekereskedésében Gyulafehérvárt.

Csak egy papírt szívunk, ez pedig

ABADIE

**Szőlő-
oltványokat**

szállít. f. j. tiszta-
ságért jótállva,
legdúsabb választék-
ban a már évek óta elsőnek és legmegbízhatóbbnak
ismert:

Küküllőmenti első szőlőoltvány telep
tulajdonos: **CASPARI FRIGYES,**
Medgyes, 82. sz. (Nagyküküllő megye.)

Tessék képes árjegyzéket kérni!

Az árjegyzékben találhatók az ország minden részéből ér-
kezett elismerő levelek, ennél fogva minden szőlőbirtokos
megrendelésének megtétele előtt az ismerős személyisé-
gektől úgy szó-, mint írásbelileg bizonyosságot szerezhet
magának fenti szőlőtelep feltétlen megbízhatóságáról.

TRISKA J.
Erdély első zongora nagyraktára.

Ajánlja hies bel- és külföldi czégektől eredő
zongoráit, pianinoit, saját gyártmányu czimbal-
mait és ujonnan berendezett hangoló és javító-
műhelyét, melyben használhatatlan, régi zongo-
rák a technika legujabb vívmányai alkalmazásá-
val javíttatnak szakszerűen, gyorsan és pontosan.
Telefonszám 419. Olcsó bérlet. Tíz évi jótállás.
Részletfizetésre is!

Egy ügyes, jó kiszolgáló
vaskereskedő segéd
(24—28 éves,) azonnal felvétetik a
„SIMAY VILMOS UTÓDAI“
vaskereskedőczég üzletében MAROSVÁSÁRHELYT.
Fix fizetés, havonta 100 korona.

Kitűnő minőségű és legmagasabb szilárdságú **Portland Cementet** ajánl olcsó áron a

PORTLAND-CZEMENT-gyár Brassóban.

Itt helyben kaphato id. Misselbacher J. B. czégnél.

Pesti Magyar Kereskedelmi Bank nagyszebeni fiókja

Alapított 1841-ben.

Nagypiacz 2. szám.

Alapított 1841-ben.

ALAPTŐKE ÉS TARTALÉKALAPOK 93 MILLIÓ KORONA.

Betétek elfogadása takarékpénztári könyveeskékre folyó számlára és pénztári jegyekre.

Értékpapírok, idegen pénzek, ércpénzek vetele és eladása.

Értékpapírok átvetele őrzésre és kezelesre.

Kölesönök nyújtása értékpapírokra mérsékelt kamat mellett.

Szelvények és kisorsolt értékek beváltása.

Bel- és külföldi váltók és utalványok leszámítolása, illetve vásárlása.

Katonai házassági óvadékok beszerzése.

Sorsjegyek árfolyamveszteség elleni biztosítása.

Tőzsdei megbízások teljesítése.

Tőkebefektetésre különösen alkalmasak a Pesti Magyar Kereskedelmi

Bank 4% és 4 1/2% adómentes záloglevelei és községi kötvényei, melyek a közigazgatás minden ágazatában biztosítékkal és bántópénzül elfogadhatók. Ezen óvadékképes záloglevelek és községi kötvények árvapénzek elhelyezésére, valamint katonai házassági óvadékokra alkalmasak.

Minden a bank és takarékpénztári üzlettel kapcsolatos ügyben úgy szóbeli, mint írásbeli úton díjmentes felvilágosítás.

METEOR-SZÁLLODA

Budapest, VII. Erzsébet-körút 6. sz. Tulajdonos: Rendes Szidor.

120 kényelmesen berendezett szoba.
Melegvízfűtés.
Teljes 24 órai liftszolgálat.
Vacuum-Clenaer.
Fürdők a házban.
Szállodai automobil.
Salonok, társalgók.

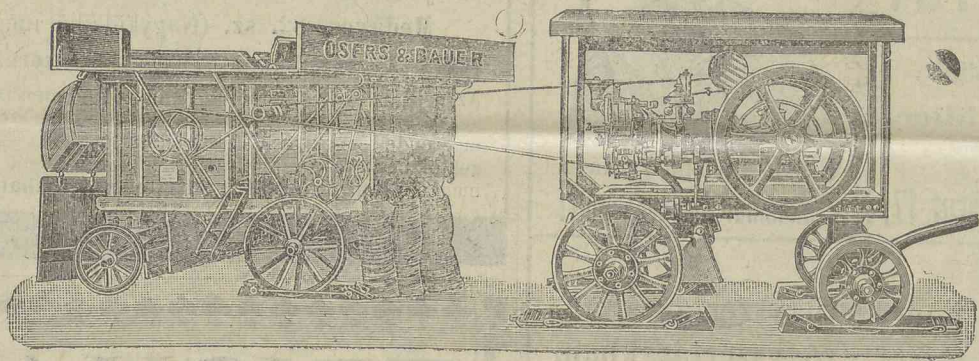
Figyelmes kiszolgálás.
Mérsékelt árak.
Feltétlen tisztaság.
Fekvés a Keleti és Nyugati pályaudvar között.
A technika minden vívmányával felszerelve.
A város központján.

Szobák 4 koronától.

OSERS és BAUER

kizárólagos motorgyár

BUDAPEST, VI. Podmaniczki-utca 18. WIEN, XX. Dresdnerstrasse 81-83a.

Benzin-lokomobilok

Benzinmotorok, Szívógázmotorok. A jelenkor legolcsóbb üzemereje! Üzemköltség óra-lóerőnként 2-3 fillér. Több száz telep üzemen. Kedvező fizetési feltételek! **Elsőrendű, szolid gyártmány!** Árjegyzékkel és költségvetéssel díjmentesen szolgálunk.

Az utóbbi időben a következőknek szállítottunk gépeket: Schlosz János és társai Szászvesszős 8 HP. cséplő szerelvénnyel, Papp János Iháros-Berény 8 HP. cs. sz., Nagy J. Pál, Boglár 6 HP. cs. sz., Takács Imre malomtulajdonos, Pásztó 75 HP. szívógáz telep, Stenger Vilmos malomtulajd. Nagytapolovecz 50 HP. sz. t., Rosmann Samu malomtulajd. Moes, Kolozsmegye HP 40. sz. t. és még számos nagy uradalomba.

Még azokat is, akik éveken át mást használtak, meghódította a valódi

ERŐ

SÖSBORSZESZ,

mert mindazt egyesíti magában, amit egy igazán jó és hatásos **háztartási** várni lehet.

Őre az egészségnak, fertőtleníti, erősíti és edzi az izmokat, fájdalomcsillapító. Páratlan, mint szájvíz, haj- és bőrápolószert.

== Szükséges minden háztartásban! ==
Kapható mindenütt 30 fill., 40 fill., 1 és 2 koronás üvegekben.

Postán 10 kis üvegért 3 koronáért küld utánvétel vagy a pénz előzetes beküldése után:

KOSMOSlaboratorium GYŐR.

== Kapható mindenütt! ==

Főraktár Gyulafehérvárott:

lfj. **Baumann Nándor** úrnál.

4. ministeri jóváhagyás.

1. A berlini földm. miniszter úrtól . 20—06.

2. A kopenhágai belügyminiszter úrtól XII. 20—06.

3. A hesseni nagyhercegség-ségnél a belügyminiszter úrtól IV. 13—07.

4. A berlini földm. miniszter úrtól X. 15—07.

RATIN mint legbiztosabb egér és patkányirtó-

szer van elismerve. Több külföldi polgári és katonai hatóságok elismerése.

1 adag patkánybacillus 3 K., 1 adag egérbacillus 1.80 K. Prospektus kívánatra ingyen. Nagyobb területen az irtást garanciával elvállalja

„Ratin“ bakterológiai laboratórium részvénytársaság magyarországi vezérképviselője és egyedűrsége Haan Béla Budapest, VII. Offenbiller-utca 26—15

DOHÁNYZÓK!!

Tegyetek próbát a

Roselle
egyedüli édes ízű

cigaretta-papírossal.

Kellemes édes ízével eltünteti a dohány maró nikotinját.

A készlet gyorsabb eladhatása miatt
Caspari Frigyes és Tsai
Medgyes, (Nagyköllömege)

FAISKOLÁI

leszállított áron ajánlják összes faiskolai czikkeiket, u. m. magonc, kómagu és csontár gyümölcsfákat, pöszméte és ribiszke esztergelyeket, málnákat, földiepreket, díszesztergelyeket, gyümölcsfa vadonczokot, sövénynek való, tülevelű fákat, rózsákat stb. stb.

Árjegyzéket kívánatra bérmentve.

DÉVAI HITELBANK RÉSZVÉNYTÁRSASÁG RAKTÁRHÁZAI.

A Dévai Hitelbank Részvénytársaság igazgatósága felhívja a gazda, kereskedő és iparos közönség figyelmét újonnan épített, modern berendezésű **raktáraitra és vasbeton pinczéire.**

A raktárházak a dévai állomás pályatestével iparvágány által vannak összekötve s a reexpeditionálás díjkiegészítés kedvezményét élvezik.

Elvállaljuk:

Gabonának, valamint mindennemű nyerstermékeknek, szeszeknek, pálinkának beraktározását a legelőnyösebb díj-szabások és feltételek mellett.

Előleget nyújtunk minden néven nevezendő árura a legolcsóbb kamatláb mellett a lehető legmagasabb kvótáig, valamint elvállaljuk mindenféle termékek és árucikkek bizományilag való eladását a legmérsékeltbb jutalék mellett.

Elvállaljuk mindenféle árunak fuvarozását, ki- és berakását, kezelését és a szállítmányozási üzlettel járó minden teendő végzését a legmérsékeltbb tételek mellett.

Felhívjuk a közönség figyelmét szesz-szabadraktárunkra, valamint újonnan létesített áruosztályunkra s kívánatra bárkinek megküldjük raktári szabályzatunkat és díjszabásunkat.

Készséggel szolgálunk a legmérsékeltbb speciális ajánlatokkal kérdezősködés esetére.

Minden küldemény a Dévai Hitelbank Részvénytársaság raktárházai címre küldendő.

Dévai Hitelbank Részvénytársaság Igazgatósága.